

جایگاه خصوصی سازی نظام
زندانبانی در پیشگیری از تکرار جرم

مؤلفین:

نفسه باقری

محمد مهدی ش. رازی مقدم

جمشید بهمن

سرشناسه: باقری، نفیسه، ۱۳۶۸

عنوان و نام پدیدآور: جایگاه خصوصی سازی نظام زندانبانی در پیشگیری از تکرار جرم/
تألیفین: نفیسه باقری، محمدمهدی شیرازی مقدم، جمشید بهمن
مشخصات نشر: تهران: الماس رهگشا، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۲۳ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۳۰۴-۹-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: خصوصی سازی

موضوع: Privatization

موضوع: زندان

موضوع: Prisons

موضوع: جرم و جنایت- پیشگیری

موضوع: Crime prevention

موضوع: جرم‌شناسی

موضوع: Criminology

شناسه افزوده: شیرازی مقدم، محمد مهدی، ۱۳۵۸-

شناسه افزوده: بهمن، جمشید، ۱۳۵۵-

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ج ۲ ب ۸۵۰/۴ HL

رده بندی دیویی: ۳۳۸/۹۲۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴

ناشر: الماس رهگشا

مؤلفین: نفیسه باقری- محمد مهدی شیرازی مقدم- جمشید بهمن

مدیر اجرایی: رحمان تقوی ساروکلایی

لیتوگرافی و چاپ: دیرین نگار

طراح جلد: ریحانه کشمیری قصبه

نوبت چاپ: اول تابستان ۱۳۹۵

تیراژ: ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۳۰۴-۹-۶

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

آدرس: میدان انقلاب ابتدای منیری جاوید(اردیبهشت)

پلاک ۸۵ - فروشگاه حقوقی دانشور ۰۶۷-۶۶۴۷۵-۰۲۱

۹	پیشگفتار
۱۱	مقدمه
۱۳	بخش اول: مبانی نظام زندانبانی و آثار پیشگیرانه آن در تکرار جرم
۱۵	فصل اول مبانی کیفری و جرم شناختی نظام زندانبانی
۱۶	مبحث اول: مبانی کیفری و مقام زندانبانی
۱۶	گفتار اول: مجازات سالب آزادی
۱۷	گفتار دوم: زندان و زندانی
۱۸	بند اول: زندان
۲۰	بند دوم: زندانبانی
۲۰	مبحث دوم: نظریه های کیفری و شناختی در خصوص مجرم و پیشگیری از جرم
۲۱	گفتار اول: نظریه های کیفری و شناختی در خصوص مجرم
۲۱	گفتار دوم: پیشگیری از جرم و نظریه های جرم شناسی و اکشن اجتماعی
۲۲	فصل دوم: پیشگیری از تکرار جرم و نظام زندانبانی
۲۳	مبحث اول: انواع پیشگیری از تکرار جرم و عوامل موثر بر آن
۲۳	گفتار اول: انواع پیشگیری از تکرار جرم
۲۵	بند اول: پیشگیری عمومی مبتنی بر مدل کیفر شناختی
۲۳	بند دوم: مبتنی بر مدل پزشکی
۳۴	گفتار دوم: عوامل موثر بر پیشگیری در تکرار جرم
۳۴	بند اول: عوامل فرهنگی
۴۳	بند دوم: عوامل اجرایی
۴۵	مبحث دوم: مبانی و مفاهیم پیشگیری از تکرار جرم در زندان
۴۵	گفتار اول: تعریف و اجرای پیشگیری از تکرار جرم در زندان
۴۷	بند اول: تعریف لغوی و علمی پیشگیری از تکرار جرم در زندان
۴۸	بند دوم: اجرای برنامه پیشگیری از تکرار جرم در زندان
۵۰	گفتار دوم: موانع، فوائد و ضرورت پیشگیری از تکرار جرم در زندان
۵۲	بند اول: نقش سازمان زندان ها در پیشگیری از تکرار جرم در زندان
۵۹	بند دوم: جایگاه دستگاه قضائی در پیشگیری از تکرار جرم در زندان

۶۱	بخش دوم: خصوصی سازی نظام زندانبانی و میزان بهره وری آن
۶۳	فصل اول: مبانی و مفاهیم خصوصی سازی زندان ها
۶۳	مبحث اول: خصوصی سازی نظام زندانبانی
۶۴	گفتار اول: پیدایش خصوصی سازی زندان ها
۶۶	گفتار دوم: عملکرد زندان های خصوصی
۶۸	گفتار سوم: امور زندان و زندانبانی
۶۸	بند اول: اصلاح مجازات های سالب آزادی
۷۰	بند دوم: تقلیل هزینه های ناشی از اعمال مجازات آزادی
۷۰	مبحث دوم: کاهش تکرار جرم
۷۱	گفتار اول: فعالیت موثر برای زندانیان و امور زندانبانی
۷۱	بند اول: فعالیت های دربر برای زندانیان
۷۲	بند دوم: امور زندانبانی
۷۳	فصل دوم: مقایسه بهره وری زندان های خصوصی و عمومی
۷۶	مبحث اول: مقایسه عملکرد مدیریتی زندان های خصوصی و عمومی
۷۴	مبحث دوم: مقایسه عملکرد مالی زندان های خصوصی و عمومی
۷۴	مبحث سوم: مقایسه عملکرد مدیریتی زندان های خصوصی و عمومی
۸۰	مبحث چهارم: ارزیابی نقاط قوت و ضعف خصوصی سازی زندان ها
۸۱	گفتار اول: نقاط قوت خصوصی سازی زندان ها
۸۵	گفتار دوم: دستاوردهای پیشگیری از تکرار جرم در زندان های خصوصی
۸۵	گفتار سوم: نقاط ضعف خصوصی سازی زندان ها
۸۵	بند اول: موانع استقرار زندان های خصوصی در کشور
۸۷	بند دوم: عدم تعادل قوای سه گانه در خصوصی سازی زندان ها
۹۱	نتیجه گیری
۹۲	فهرست منابع
۱۰۰	preface

پیشگفتار

امروزه زندان بیش از آن که مشکلات اخلاقی، اجتماعی، روانی و اقتصادی را حل کند همچنان بر این مشکلات می‌افزاید. پیشگیری از تکرار جرم ضرورتی غیر قابل انکار است و منطقی این است به جای اینکه منتظر بمانیم تا فردی مرتکب جرم شده و سپس طی فرایندهای پیچیده دادرسی وی را محاکمه و مجازات نماییم، از وقوع جرم پیشگیری نماییم. آن چه که در آیین نامه و مقررات زندان‌ها آمده است مجموعه‌ای از اقدامات تأمینی و تربیتی از یک سو و چگونگی نگهداری زندانیان از سوی دیگر می‌باشد که در تئوری و ابای متنوع مقرراتی ناظر بر پیشگیری از وقوع جرم را ترسیم کرده است.

این مجمره با هدف بررسی جایگاه خصوصی سازی نظام زندانبانی در پیشگیری از تکرار جرم صورت گرفته است. نتایج این پژوهش نشان داد که به طور کلی ایجاد زندان‌های خصوصی دارای مزیای و معایبی باشد. از جمله مزایای آن کم شدن هزینه‌های دولت، ایجاد نیروی کار رزان قیمت و... خواهد بود. همچنین از جمله معایب آن می‌توان به نظارت کم ارگان‌های رراتی، احتمال هرگونه اختلال در مجازات، کمبود امنیت و غیره اشاره کرد. اکنون که این مجموعه به یاری پروردگار و در سایه آموخته‌های این حقیران از محضر اساتید برجسته حقوق و با کمک و پیشنهاد موثر و شایسته دوستان گردآوری و تنظیم و به چاپ رسیده و اکنون پیش روی خوانندگان محترم قرار گرفته است. بر خود لازم می‌دانیم که از همه اساتید برجسته و گرامی سرکار خانم دکتر شادی عظیم‌زاده و جناب آقای دکتر میلانی، جناب آقای دکتر فاخری که ما را در این مجموعه یاری رسانند تشکر و قدردانی نماییم. این مجموعه‌های تدوینی پیش رو از کمی‌ها و نواقص به دور نیست و بی‌تردید پیشنهادها و شایسته‌ها خوانندگان محترم و فرهیخته می‌تواند در اصلاح، بهبود و تدوین هر چه بیشتر این مجموعه موثر باشد.

با سپاس

نقیسه باقری

محمد مهدی شیرازی مقدم

جمشید بهمن

مقدمه

مفهوم و مصادیق جرم از کشوری به کشوری دیگر متفاوت است حتی در درون یک جامعه نیز برخی از اعمالی که در توان قانونی عنوان مجرمانه دارند چه بسا از دیدگاه جامعه شایسته جرم انگاری شناخته نشوند این امر می‌تواند ناشی از عدم توافق بین قواعد اعلام شده توسط قانون و قواعد شکل گرفته در فرهنگ سنی و مورد قبول اکثریت جامعه باشد.^۱

با این حال عدم اتفاق از مفهوم جرم که به لحاظ نشأت گرفتن از فرهنگ، سیاست، اقتصاد و... امری طبیعی و بدیهی است براساس بحث لزوم مقابله با آن لطمه وارد نمی‌کند چون در بحث پیشگیری، همان مفهومی اراده می‌شود که در سیاست جنایی تقنینی مورد توجه قانون گذار قرار داشته است پیشگیری از جرم مستلزم برنامه‌ریزی است و هر جرم و هر طبقه از مجرمین، راه‌های خاصی را برای پیشگیری می‌طلبند.^۲

پیشگیری از جرم فرآیندی عقلانی است که گذشت زمان و تجربه، درستی یا نادرستی آن را نشان خواهد داد. در ابع پیشرفت و کمال و کارآمدی سیاست‌های پیشگیری در گرو تجدید نظر دائمی سیره‌ها، راه کارهایی است که در تأمین و تحقق هدف‌های پیشگیری به کار می‌رود.^۳ پیشگیری از وقوع جرم به عنوان جدیدترین رویکرد جرم شناختی و موثرترین راه مبارزه با جرم، امروزه جایگاه بسیار مهمی در سیاست جنایی کشورها به خود اختصاص داده است.

ناتوانی و عقیم بودن حقوق کیفری در مبارزه با جرم‌های با بزهکاری و بی نتیجه ماندن پیشگیری کیفری از وقوع جرم موجب پدید آمدن رویکردهای جدیدی در مبارزه با این پدیده نامطلوب انسانی و اجتماعی شده است که تمایز را به درک مفاهیم و آموزه‌های جرم شناختی دارد. جرم‌شناسی که با مطالعه پوزیتیویستی پدیده مجرمانه با همه عرصه وجود گذاشت، پس از طی فراز و نشیب‌های متعدد در زمینه علت شناسی این پدیده راه‌نگی مبارزه با آن، امروزه به ساحل امن جرم شناسی پیشگیری^۴ رسیده است.

۱- زرگری، مهدی، پیشگیری از بزهکاری، موسسه فرهنگی انتشاراتی نگاه بینه، (۱۳۹۰)، ص ۴۸.

۲- جلالی فراهانی، امیر حسین، پیشگیری از جرایم رایانه‌ای، مجله حقوقی دادگستری، (۱۳۸۳) ش ۴۷، ص ۱۹۹۸۷.

۳- زرگری، مهدی، پیشگیری از بزهکاری، موسسه فرهنگی انتشاراتی نگاه بینه، (۱۳۹۰)، ص ۴۸.

۴- Criminology Preventive. (این اصطلاح اولین بار توسط آقای Y. Guillevy در مقاله‌ای به همین نام در نشریه «زندگان و زندانیان» در سال ۱۹۶۶ مورد استفاده قرار گرفت.) بر گرفته از: